

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Historii Sztuki

Artium Quaestiones XXXV

POZNAŃ 2024

ZESPÓŁ REDAKCYJNY / EDITORIAL TEAM

PIOTR KORDUBA (redaktor naczelny / editor-in-chief, UAM)

FILIP LIPIŃSKI (zastępca redaktora naczelnego / deputy editor-in-chief, UAM)

DOROTA ŁUCZAK (redaktorka / editor, UAM)

RADA NAUKOWA / ADVISORY BOARD

ZDENKA BADOVINAC (Museum of Contemporary Art, Zagreb)

WOJCIECH BAŁUS (Uniwersytet Jagielloński)

DAVID CROWLEY (National College of Art and Design, Dublin)

THOMAS DAcOSTA KAUFMANN (Princeton University)

EWA DOMAŃSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)

MATEUSZ KAPUSTKA (Universität Zürich)

EWA LAJER-BURCHARTH (Harvard University)

ALEKSANDRA LIPIŃSKA (Ludwig-Maximilians-Universität)

KATARZYNA MURAWSKA-MUTHESIUS (Birkbeck College, University of London)

© Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydawnictwo Naukowe UAM,
Poznań 2024

Wersja elektroniczna publikacji jest dostępna na licencji Creative Commons –
Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych
4.0 Międzynarodowe

Redaktorzy prowadzący numer / Issue editors

FILIP LIPIŃSKI, DOROTA ŁUCZAK

Ilustracja na okładce: Manaf Halbouni, *Project what if/ The new Arab map*, 2015,
courtesy of the artist

Koncepcja okładki

ANNA PIWOWAR

Komputerowe opracowanie projektu

MARCIN TYMA

Opracowanie tekstów w języku angielskim

ROB PAGETT

Redaktor

ADAM PIELACHOWSKI

Redaktor techniczny / DTP

MARCIN TYMA

ISSN (Print) 0239–202X ISSN (Online) 2719-4558 DOI: 10.14746/aq

SPIS TREŚCI

Filip Lipiński, Dorota Łuczak, <i>Editors' Note</i>	5
O GRANICACH W SZTUCE I HISTORII SZTUKI	
Mieke Bal, <i>Making and Breaking Borders</i>	9
Jörg Scheller, <i>The Borders of Boundlessness: A Reassessment of the Dissolution of Boundaries in the Contemporary Artworld</i>	35
Gabriela Świtek, <i>Across Borders and Art Histories: Travelling Exhibitions</i> . . .	55
Anna Sejbæk Torp-Pederson, <i>Charles-Joseph Minard's Borders: Cartographic Anxiety and Maps of Migration</i>	83
Sasha Rossman, <i>Materializing Borders and Learning to Think in Limits in 17th-century France</i>	103
Scarlett H. Strauss, <i>Saints and City Models: Contested Borders and the Representation of Subject Towns Between Florence and Siena</i>	127
PRZEKŁADY	
William J. T. Mitchell, <i>Wojny graniczne: translacja i konwergencja w polityce i mediach</i>	149
VARIA	
Ernst van Alphen, <i>Reflections on Portraiture: Unifying the Face and Pluralizing Personality</i>	167
Anna Markowska, <i>Współdzielenie i współodczuwanie zamiast osądzania. Duchowe wsparcie sztuki w zakonach i laickich wspólnotach żeńskich Kalifornii</i>	187
Zofia Rohozińska, <i>Kto się boi Krajewskich? Narodziny dyskursu antykomunistycznego w polskim polu sztuki lat 80.</i>	209
Adam Soćko, <i>Pierwowzór XV-wiecznego malowidła z tłoczną mistyczną w krakowskim krużganku klasztoru oo. Franciszkanów</i>	229
Tadeusz J. Żuchowski, <i>Jan Marek Skuratowicz (1946–2024). Biografia nie tylko naukowa</i>	259
BIOGRAMY	285

CONTENTS

Filip Lipiński, Dorota Łuczak, <i>Editors' Note</i>	5
ON BORDERS / BOUNDARIES IN ART AND ART HISTORY	
Mieke Bal, <i>Making and Breaking Borders</i>	9
Jörg Scheller, <i>The Borders of Boundlessness: A Reassessment of the Dissolution of Boundaries in the Contemporary Artworld</i>	35
Gabriela Świtek, <i>Across Borders and Art Histories: Travelling Exhibitions</i> . . .	55
Anna Sejbæk Torp-Pederson, <i>Charles-Joseph Minard's Borders: Cartographic Anxiety and Maps of Migration</i>	83
Sasha Rossman, <i>Materializing Borders and Learning to Think in Limits in 17th-century France</i>	103
Scarlett H. Strauss, <i>Saints and City Models: Contested Borders and the Representation of Subject Towns Between Florence and Siena</i>	127
TRANSLATIONS	
William J. T. Mitchell, <i>Border Wars: Translation and Convergence in Politics and Media</i>	149
VARIA	
Ernst van Alphen, <i>Reflections on Portraiture: Unifying the Face and Pluralizing Personality</i>	167
Anna Markowska, <i>For Co-Sharing and Co-Feeling Instead of Judging: Spiritual Support of Art in California's Religious and Lay Women's Communities</i> .	187
Zofia Rohozińska, <i>Who's Afraid of the Krajewskis? – the Birth of Anti-communist Discourse in the Polish Art Field of the 1980s.</i>	209
Adam Soćko, <i>The Prototype of a 15th-Century Painting with a Mystical Embossing in the Kraków Cloister of the Franciscan Monastery</i>	229
Tadeusz J. Zuchowski, <i>Jan Marek Skuratowicz (1946–2024). Not just a scientific biography</i>	259
BIOGRAPHICAL NOTES	287